

Pesten op het werk, de cijfers liegen niet

Pesten op het werk. Het gebeurt, en de gevolgen zijn zwaarwegend. Uit onderzoek door Viking blijkt dat bedrijven vaak te weinig of zelfs helemaal geen aandacht besteden aan dit probleem.

Voor het onderzoek is in december 2017 via IPSOS een survey verspreid onder 707 werkende Nederlanders. Van de respondenten gaf een derde aan dat hun werkgever geen enkele maatregel heeft getroffen om pesten op het werk bespreekbaar te maken.

Pestgedrag blijkt niet leeftijd- of seksegebonden

En dat terwijl maar liefst 1 op 10 werknemers slachtoffer is van pesten. Of die nu werkt op de fabrieksvloer of in een kantoortuin. Het onderzoek laat zien dat 18-34-jarigen vrijwel even vaak aangeven last te hebben van pesten (9%) als 50-plussers (12%). Pestgedrag is dus niet leeftijdgebonden. Ook de verschillen tussen lager-opgeleiden (12%) en hoger-opgeleiden (10%) en mannen (10%) en vrouwen (11%) zijn uiterst klein. Pestgedrag is blijkbaar ook niet seksegebonden.

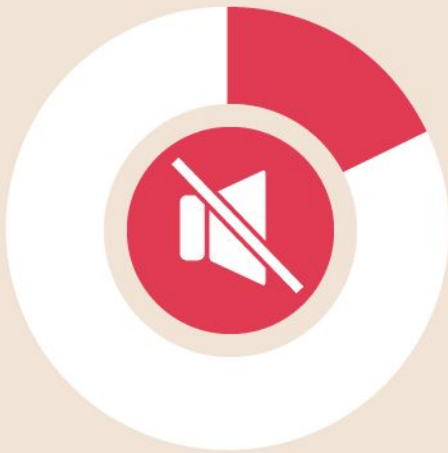
“Op het werk zitten ‘professionals’ en bedrijven vinden het moeilijk om onder ogen te zien dat hun professionele medewerkers elkaar zouden kunnen pesten”, zegt Laura Willemse van Pesten op de Werkvloer. “Werkstress is bijvoorbeeld ook een probleem dat op kantoren voorkomt, maar daar praat men makkelijker over. Hard werken is namelijk een goede intentie. Pesten daarentegen wordt geassocieerd met kinderlijk gedrag.”

Het grootste verschil tussen pesten en plagen?

Hoe manifesteert pesten op het werk zich? Soms in de vorm van fysiek geweld. Maar meestal neemt pestgedrag subtielere vormen aan: roddelen, buitensluiten, intimideren en negeren. Het grootste verschil tussen pesten en plagen? Dat zit 'm niet in de vorm, maar in de frequentie. Bij plagen is iedereen wel eens aan de beurt. Bij pesten krijgt structureel dezelfde persoon het te verduren.

Waar seksuele intimidatie zich afspeelt tussen twee individuen, is pesten op het werk een groepsproces. Patricia Bolwerk van de Stichting Stop Pesten Nu: “Pesten is een groepsproblematiek. De pester en de gepeste zijn daarbij de kleinste groep. De grootste groep zijn de meelopers en omstanders. De collega's die het zien, maar er niets aan doen. Pestgedrag komt voor tot in de hoogste niveaus. Op de werkvloer is het vaak fysiek pestgedrag. Maar hoe hoger de functie, hoe onzichtbaarder het wordt.”

Top 4 redenen waarom collega's pestgedrag niet aankaarten

18% is bang het volgende slachtoffer te worden

11% is bang voor negatieve effecten voor hun carrière

13% vindt het niet altijd hun plaats om erover te spreken

26% denkt de situatie niet altijd goed te kunnen inschatten

Viking

Het herkennen van pesten op het werk is van groot belang. Dat blijkt ook uit de data van het onderzoek. De meerderheid van de respondenten gaf aan dat ze actie zouden ondernemen als ze getuige zijn van pesten. De belangrijkste reden die mensen noemen in het onderzoek om niet op te komen voor een gepeste collega, is de angst de situatie verkeerd in te schatten (26%).

Pesten is taboe, maar de cijfers liegen niet

Het taboe dat nog steeds op dit onderwerp rust is een mogelijke verklaring voor het 'niet bestaan' van een pestprobleem. Van de respondenten zegt 77 procent dat pesten op het werk bij hen geen probleem is. Maar de cijfers liegen er niet om, zegt Laura Willemse: "Er zijn 200 zelfmoorden per jaar direct te herleiden naar pesten op het

werk". Pas in de laatste drie jaar wordt er werk gemaakt van het probleem. De politiek kwam in 2015 in beweging met de campagne 'Herken Pesten' van Lodewijk Asscher.

De Cijfers van Pesten op het Werk

TNO onderzoek (2014)

500.000

mensen per jaar zijn slachtoffer van pesterijen op de werkvloer

80.000 – 100.000

werknemers worden structureel gepest

Jaarlijks worden er

4 miljoen

extra verzuimdagen opgenomen

Dit kost werknemers jaarlijks

900 miljoen

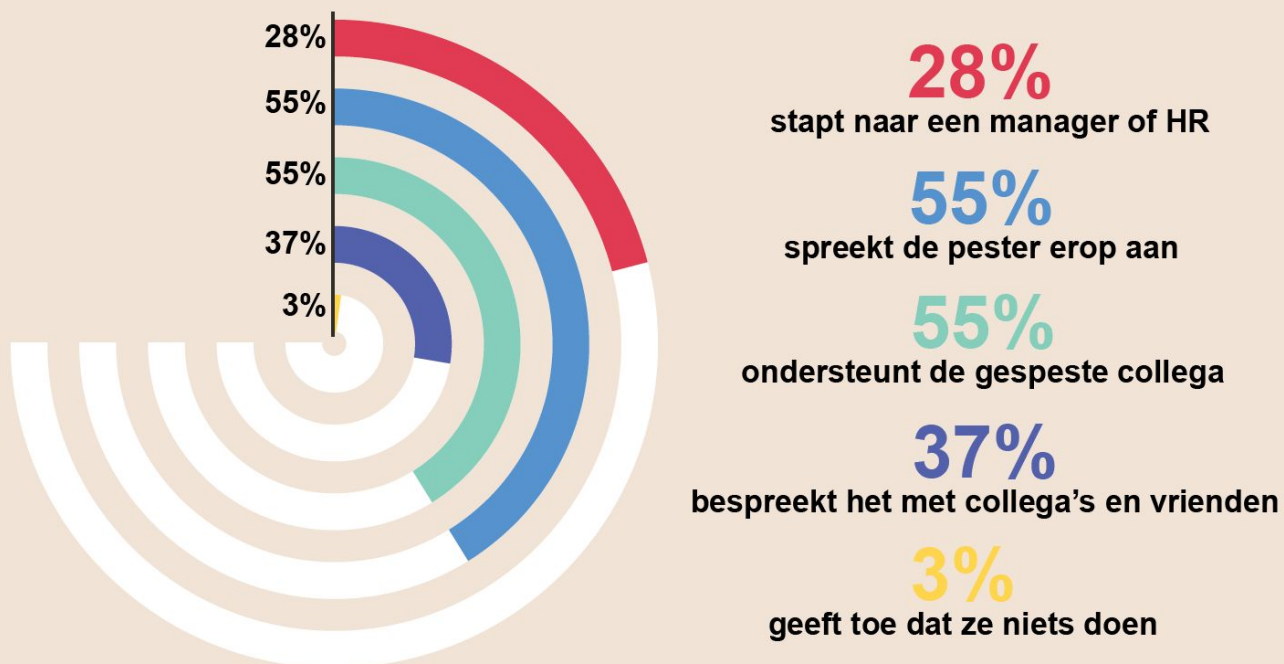
euro aan loondoorbetaling

Viking

Van de respondenten geeft 55 procent aan dat hij de pester op zijn gedrag aanspreekt of de gepeste persoon ondersteunt. Des te opvallender dat maar 1 op de 4 werknemers zegt naar een manager of HR te stappen als ze getuige zouden zijn van pestgedrag op de werkvloer.

> **LEES OOK:** [Online tool tegen pesten op het werk](#)

Hoe reageren mensen op pestgedrag tegen collega's?

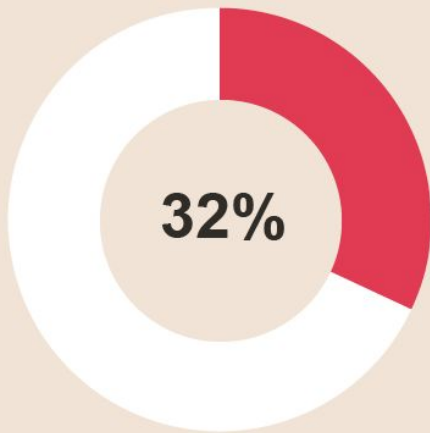

Viking

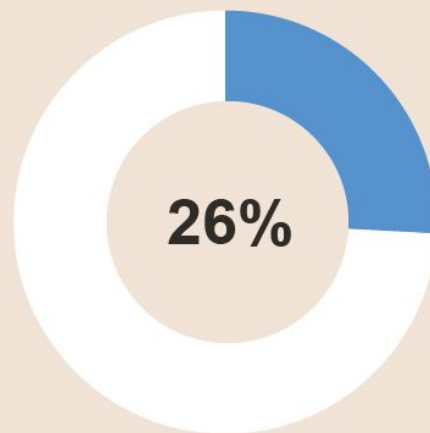
Duidelijke en toegankelijke aanpak werkgever

Zoals gezegd geeft een derde van de respondenten aan dat hun werkgever geen maatregelen heeft getroffen om pesten op het werk bespreekbaar te maken. Juist op dit punt vindt Bolwerk dat er nog veel terrein te winnen valt. "Werknemers die pesten willen rapporteren moeten een duidelijke route kunnen bewandelen." Ieder bedrijf kan dat aanpakken zoals het wil, als die aanpak maar duidelijk en toegankelijk is voor iedereen. Voor iemand die zelf wordt gepest én voor hen die het zien gebeuren en er iets van willen zeggen. Nu trekt men te weinig en te laat aan de bel.

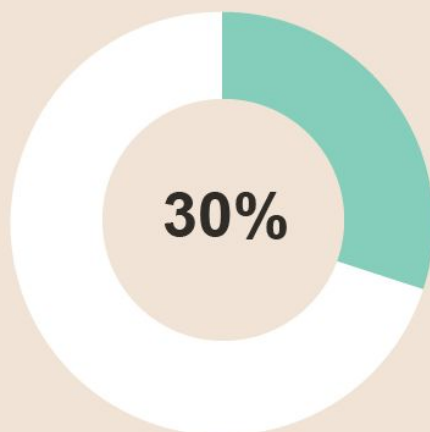
Wat doen bedrijven tegen pestgedrag?

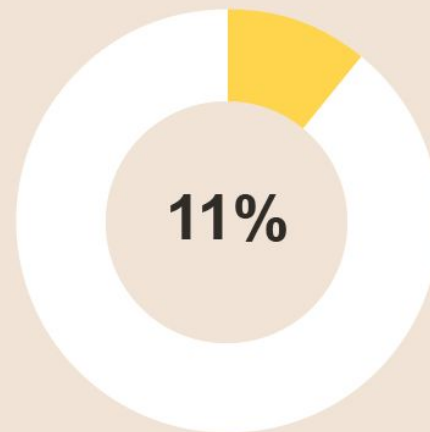
32% van de bedrijven treft geen maatregelen om pesten bespreekbaar te maken

26% van de bedrijven besteedt aandacht aan pesten wanneer dat nodig is

30% van de bedrijven benoemt pesten in de gedragscode

11% van de bedrijven heeft naar aanleiding van pesten strenge maatregelen genomen (bijv. waarschuwing/schorsing/ontslag)

Viking

Slecht werkklimaat

De kosten van pesten op het werk zijn niet altijd goed in geld uit te drukken. "Mensen willen niet op een kantoor werken waar een pestcultuur heerst pesten. Werknemers blijven er niet lang", aldus Laura Willemse. Dat laat het onderzoek ook zien. Van alle werknemers zegt 69 procent weg te zullen gaan bij een bedrijf met een structurele pestcultuur.

Alleen al dit besef zou werkgevers de moed moeten geven om eens echt te kijken of er geen probleem is met pestgedrag op hun werkvloer. Elkaar onderling af en toe plagen is niet erg. Maar is er structureel één de sigaar, dan is dat een probleem voor het hele

bedrijf.

Bron: blog.vikingdirect.nl | Illustratie: Cliff van Thillo

> TIP: de opleiding Werkdrukmanagement en PSA